

Kommentarer til slamtømmeforskrift

Kommentarer til lokal forskrift om tømming av tanksystem for oppsamling av avløpsvann, Ringerike kommune (Ikrafttredelse 01.04.2024).

Forskriften regulerer tømming av slam fra sanitære avløpsanlegg i tanksystemer for boliger, hytter og tilsvarende bygninger.

Det er kommunen som svarer på henvendelser som gjelder forurensningsforskriften kapittel 12 og lokal slamtømmeforskrift. Statsforvalteren veileder kommunen.

Kommentarer oppdateres etter behov. [Se endringslogg for historikk her.](#)

Til § 1 Formål

+ § 1 Formål

Forskriften skal hindre forurensning ved å legge til rette for hensiktsmessig og hygienisk tømming av slam fra mindre avløpsanlegg.

Forskriften skal gi grunnlag for å beregne gebyr som skal dekke kommunens kostnader forbundet med tømmeordningen, herunder innsamling, transport, mottak, oppbevaring, behandling, etterkontroll mv.

Hentet fra Lovdata – [Lokal slamtømmeforskrift.](#)

1. ledd

Bestemmelsene i lokal slamtømmeforskrift har til hensikt å sikre at avfallet tas hånd om på en sikker måte. Det vil si at det ikke skal skape forurensning eller skade på mennesker eller dyr, eller fare for dette. Avløpsslam er en viktig ressurs, som ofte benyttes til produksjon av biogass, gjødsel på landbruksareal og/eller annet dyrket areal.

2. ledd

Bestemmelsene i lokal slamtømmeforskrift styrer hvordan kommunen innretter sin tømmetjeneste, og grunnlag for å beregne og fakturere gebyr som skal dekke kommunens kostnader.

Til § 2 Virkeområde

+ § 2 Virkeområde

Forskriften gjelder for alle eiendommer i Ringerike kommune hvor det er oppført bolig, fritidsbolig, næringsbygg og andre virksomheter som har tanksystem for oppsamling av sanitært avløpsvann.

Hentet fra Lovdata – [Lokal slamtømmeforskrift.](#)

Kommunen skal sørge for tømming av mindre renseinnretninger enn 50 pe (minirensesanlegg, slamavskillere, tette tanker mm.) for bolig, hyttebebyggelse og lignende som kommunen selv har gitt tillatelse til, jf. forurensningsloven § 26 første ledd. Industri og større virksomheter faller utenfor denne bestemmelsen.

Biologisk toalett (inkludert kildeseparert biologisk toalett med urintank) og/eller utedo, er i de vanligste tilfeller tillatt uten utslippstillatelse jf. forurensningsloven § 8 tredje ledd. Disse inngår derfor ikke i den kommunale tømmeordningen. Det er avgjørende at toalettavfallet fra biologiske toaletter håndteres på en måte som ikke medfører nevneverdige skader eller ulemper for andre eller naturmiljøet. Eiere av biologisk toalett må selv kontakte en kompetent slamrenovatør dersom de ønsker denne tømt.

Til § 3 Definisjoner

+ § 3 Definisjoner

Abonnet: Eier av eiendom som omfattes av pålagt tømning i henhold til § 4. Dersom eiendom er festet bort for 30 år eller mer, skal likevel fester regnes som abonnent om ikke annet er avtalt. Det samme gjelder om fester har rett til å få festet forlenget, slik at den samlede festetid blir mer enn 30 år.

Sanitært avløpsvann: Avløpsvann fra vannklosett, kjøkken, bad, vaskerom eller lignende.

Gråvann: Avløpsvann fra kjøkken, bad og vaskerom. Svartvann er ikke inkludert.

Svartvann: Avløpsvann fra toalett. Gråvann er ikke inkludert.

Tanksystem: System med en eller flere tanker for oppsamling og/eller rensing av avløpsvann, f.eks. minirensenanlegg, slamavskiller eller tett tank. Også systemer som er tilknyttet kommunalt avløpsnett.

Slamavskiller: Renseinnretning med et eller flere kammer for sedimentering av sanitært avløpsvann.

Tett tank: Oppsamlingstank for avløpsvann fra toalett.

Rutinetømminger: Ordinære tømminger etter fastsatte tømmehyppigheter i henhold til § 4. Dette inkluderer også varslet/endret tømmehyppighet som følge av fagkyndige vurderinger. Alle utførte rutinetømminger og ekstratømminger de siste 4 år, er med på å fastsette eventuelle hyppigere rutinetømminger (ordinære tømminger).

Ekstratømminger: Alle tømminger utover rutinetømminger i henhold til § 4. Gjelder også akutte særtilfeller hvor tømning er nødvendig for å sikre normal drift, og unngå forurensning.

Slutt-tømminger: Alle tømminger i forbindelse med oppgradering eller sanering av tanksystem.

Tømmehistorikk: Alle utførte tømminger, herunder rutinetømminger, ekstratømminger og slutt-tømminger.

Tømmeprogram: Brukes for å fastsette rutinetømminger for alle tanksystemer i kommunens IKT-system, basert på type tanksystem, dimensjonering, utslippstillatelse, tømmehistorikk, fagkyndige vurderinger mv.

Anleggsdata: All data/informasjon om eiendom, avløpsanlegg, komponenter og tømmedata, som eies av kommunen.

Tømmedata: All data/informasjon om tømmeprogrammer, slamtømminger, kontroller og avvik, som eies av kommunen.

Hentet fra Lovdata – [Lokal slamtømmeforskrift](#).

Definisjoner er en forklaring eller beskrivelse av bestemte ord og uttrykk i forskriften. Se ellers [kommentarer til forurensningsforskriften kapittel 11 her](#).

Til § 4 Pålagt tømning

+ § 4 Pålagt tømning

Kommunen er ansvarlig for alle rutinetømminger, ekstratømminger og slutt-tømminger av alle tanksystem.

Dersom ingenting annet er bestemt, er det rammeavtalen for slamrenovasjon som gir samtykke til å utføre slamtømminger jf. forurensningsloven § 26 jf. § 30 tredje ledd annet punktum. Kommunen kan gi samtykke til flere firma for å sikre gjennomføring av tjenestene.

Hentet fra Lovdata – [Lokal slamtømmeforskrift](#).

1. ledd

Kommunen er ansvarlig for at det er en kommunal tjeneste for slamtømming jf. forurensningsloven § 26. Kommunen skal sørge for tømming av mindre renseinnretninger som slamavskillere og samlekkummer for sanitært avløpsvann og overvann, og oppsamlingstanker med ubehandlet sanitært avløpsvann.

Rutinetømminger, ekstratømminger og slutt-tømminger av alle tanksystem er begreper som naturlig inngår til en kommunal tjeneste for slamtømming.

2. ledd

Alle slamtømminger skal utføres av firma som har kommunens samtykke, som vil si firma som har inngått kontrakt/rammeavtale med kommunen. Dette er i tråd med forurensningsloven § 26 jf. § 30 tredje ledd annet punktum, som sier at ingen kan samle inn avfall, herunder også avløpslam, uten kommunens samtykke.

Til § 5 Tømmehyppighet

+ § 5 Tømmehyppighet

Avløpsanlegget skal tømmes for slam i tråd med utslippstillatelsen, og ellers gjelder følgende tømmehyppigheter for rutinetømminger:

- *Slamavskillere for alt avløpsvann, boligbebyggelse: Hvert 2. år.*
- *Slamavskillere for alt avløpsvann, fritidsbebyggelse: Hvert 4. år.*
- *Alle slamavskillere for gråvann: Hvert 4. år.*
- *Slamavskillere i minirensesanlegg: Minst én gang årlig. Anbefalt tømmefrekvens i gjeldende SINTEF teknisk godkjenning er å anse som rutinetømminger.*
- *Tette tanker: Én gang i året.*

Kommunen kan fatte enkeltvedtak om endret tømmehyppighet for alle de nevnte tanksystemene.

Ved behov for tømming utover rutinetømminger, også når fagkyndige vurderer at det trengs, må abonnenten bestille ekstratømminger selv direkte fra firma som har kommunens samtykke til slamrenovasjon.

Før nedleggelse, og eller før sanering av tanksystem, skal det utføres slutt-tømming. Eier må bestille slutt-tømming selv direkte fra firma som har kommunens samtykke til slamrenovasjon.

Hentet fra Lovdata – [Lokal slamtømmeforskrift](#).

1. ledd

Huseierens forpliktelse til å benytte den kommunale tømmeordningen er avhengig av vilkårene satt i utslippstillatelsen av kommunen. Eldre utslippstillatelser nevner nødvendigvis ikke slamtømming, men huseier er likevel forpliktet til å betale gebyret for tjenesten siden ingen kan samle inn avløpslam uten kommunens samtykke.

Tidspunkt for rutinetømming av eksisterende tanksystem er basert på siste tømmedato (tømmehistorikk). Tidspunkt for rutinetømming av nye tanksystem er basert på når anlegget ble godkjent for drift (gitt ferdigattest).

I forarbeidene til forurensningsloven, vises det til at det er nødvendig med tvungen tømning av slamavskillere som ikke har blitt tømt som forutsatt i utslippstillatelsen, for at renseanlegg og slamavskillere skal virke effektivt.

2. ledd

Kommunen kan gjennom enkeltvedtak bestemme endret tømmefrekvens. Dette kan være for å forebygge driftsproblemer og forurensning, enten ved å øke eller redusere tømmehyppigheten basert på fagkyndig dokumentasjon, eller fordi tanksystemet er underdimensjonert (hyppig ekstratømming). Enkeltvedtak kan påklages i henhold til § 11.

I tilfeller der noen nekter å la renovatøren tømme slammet, og når det ikke er stilt vilkår om tømning i utslippstillatelsen, kan kommunen endre vilkårene i utslippstillatelsen etter forurensningsloven § 18, og sette vilkår om slamtømming. Kommunen kan også benytte forurensningsloven § 7 til å pålegge den ansvarlige å treffe tiltak, dersom manglende slamtømming medfører forurensning. Utpumping av slam på egenhånd kan straffes med bøter jf. forurensningslovens § 79 andre ledd. Alle tilfeller blir anmeldt.

3. ledd

Rapportering av ekstratømming er nødvendig for å sikre korrekt administrasjon av tanksystemer og gebyrer. Behov for ekstratømminger, også når fagkyndige vurderer det, må bestilles av eier selv fra firma som har kommunens samtykke til slamrenovasjon. Informasjon om firma og kontaktopplysninger er tilgjengelig på kommunens nettsider, og/eller ved å kontakte kommunens servicetorg på telefon 32 11 74 00.

4. ledd

Rapportering av slutt-tømming er nødvendig for å sikre korrekt administrasjon av tanksystemer og gebyrer. Behov for Slutt-tømming i forbindelse med nedleggelse og sanering av tanksystem, må bestilles av eier selv fra firma som har kommunens samtykke til slamrenovasjon. Informasjon om firma og kontaktopplysninger er tilgjengelig på kommunens nettsider, og/eller ved å kontakte kommunens servicetorg på telefon 32 11 74 00.

Til § 6 Tømmegebyr

+ § 6 Tømmegebyr

Gebyr for rutinetømming, ekstratømming og slutt-tømming, skal dekke kommunens kostnader med fremmøte, innsamling og rensing. Gebyret beregnes på grunnlag av den totale mengden slam som tømmes, og betales etterskuddsvis per tømning. Gebyrsatsene kan differensieres etter type og volum på tanksystem, og fastsettes av kommunestyret årlig i kommunens gjeldende betalingsreglement.

Hentet fra Lovdata – [Lokal slamtømmeforskrift](#).

Alle tanksystem registreres med et tømmeprogram for å administrasjon av slamtømminger. Gebyr for slamtømming gjelder for rutinetømming, ekstratømming og slutt-tømming, og skal betales etterskuddsvis etter tømning. Gebyrsatsene fastsettes årlig av kommunestyret. [Gjeldende prisliste ligger her](#).

Til § 7 Fakturering

+ § 7 Fakturering

Kommunen fakturerer abonnent for rutinetømming, ekstratømming og slutt-tømming i henhold til § 5 og § 6, etterskuddsvis per tømning. Fakturering inngår sammen med de andre kommunale avgiftene som faktureres kvartalsvis.

Dersom tanken ved tømning ikke er tilgjengelig og tanken ikke blir tømt jf. § 9, faktureres abonnent for fremmøte i henhold til kommunens betalingsreglement.

Hentet fra Lovdata – [Lokal slamtømmeforskrift](#).

1. ledd

Kommunen er selv ansvarlig for fakturering av alle kommunale tjenester. Kommunale gebyrer faktureres 3 ganger i året og forfaller:

- 20. mars for perioden 01.01 - 30.04
- 20. juni for perioden 01.05 - 31.08
- 20. oktober for perioden 01.09 - 31.12

Alle andre fakturaer forfaller den 20. i måneden.

Se ytterligere informasjon om fakturering på kommunens nettsider.

2. ledd

Abbonnten faktureres oppmøtegebyr når manglende tilrettelegging etter ny § 9 fører til at anlegget ikke tømmes. Dette gjelder også i tilfeller der noen nekter å la renovatøren tømme slammet.

Det vises til § 9 femte ledd om at abonnenten, i forkant av eller umiddelbart etter mottatt varsling om planlagt slamtømming, må gi beskjed til kommunen, for å unngå oppmøtegebyr uten tømning. Påstand om forsinket eller manglende varsling må kunne dokumenteres.

Til § 8 Gjennomføring av tømning

+ § 8 Gjennomføring av tømning

Firma som utfører slamtømming på vegne av kommunen, skal om ingenting annet er avtalt, planlegge, utføre og rapportere på anleggsdata /tømmedata i kommunens til enhver tids gjeldende IKT-system, og rutiner forbundet med dette.

Firma som utfører slamtømming på vegne av kommunen skal, om ingenting annet er avtalt, varsle abonnent om tidspunkt for rutinetømming, tidligst 14 dager før tømning, og senest 7 dager før tømning. Abbonenter med flere anlegg/komponenter på samme eiendom, skal varsles om hvilke komponenter som skal tømmes for å kunne tilrettelegge slamtømmingen etter § 9. Varsling skal foregå skriftlig og eller elektronisk, basert på hvilken metode som er mulig og foretrukket. Tekstmal for varsling skal godkjennes av kommunen.

Firma som utfører slamtømming på vegne av kommunen, skal om ingenting annet er avtalt, levere alt innsamlet slam til kommunens godkjente behandlingsanlegg/slammottak, Monserud RA, og rutiner forbundet med dette.

Firma som utfører slamtømming på vegne av kommunen har rett til å plassere nødvendig utstyr for å få utført tømningen. Tømming skal utføres slik at beboer ikke sjeneres unødig av støy, lukt o.l. Tanksystemet skal forlates i lukket stand og grinder, porter og dører skal lukkes, eventuelt låses.

Hentet fra Lovdata – [Lokal slamtømmeforskrift](#).

1. ledd

Bestemmelsen tydeliggjør at kommunens anleggsdata/tømmedata legges til grunn for alle slamtømminger. Det kan også vises til § 13. Myndighet og ansvar, annet ledd, om hvilke hovedoppgaver som ligger hos slamrenovatør.

2. ledd

Bestemmelsen sier når kommunens slamrenovatør skal varsle abonnenten i forkant av tømning i tråd

med § 5 Tømmehyppighet, slik at abonnenten skal kunne tilrettelegge slamtømming etter § 9 Tilrettelegging for tømning. Type anlegg som skal tømmes skal komme frem av varselet.

3. ledd

Bestemmelsen tydeliggjør leveringssted for alt oppsamlet slam innenfor Ringerike kommune.

4. ledd

Bestemmelsen tydeliggjør hensyn som må utvises av slamrenovatør på private eiendommer ved tømning.

Til § 9 Tilrettelegging for tømning

+ § 9 Tilrettelegging for tømning

Kumlukk skal være fritt tilgjengelige til enhver tid. Det skal ikke bygges inn eller tildekkes. Det skal ikke plasseres gjenstander på kumlukk.

Atkomstveg skal ha styrke, bredde, kurvatur, og stigningsforhold egnet for kjøring med slamtømmebil. Bilen må kunne snu forsvarlig eller rygge inn uten problemer.

Om vinteren skal vegen og eventuell snuplass være brøytet og om nødvendig strødd. Slamavskillere og tette tanker skal plasseres maksimalt 50 meter fra kjøreveg, og bunnen av tanken skal ligge maksimalt 8 meter lavere enn vegen.

Kommunen kan ved forespørsel innvilge utsatt slamtømming, med kort varighet, i tilfeller der avløpsanlegget ikke er tilgjengelig på grunn vær- og klimaforhold, og eller andre årsaker. Det forutsettes at abonnenten, i forkant av eller umiddelbart etter mottatt varsling om planlagt slamtømming, gir beskjed til kommunen, for å unngå oppmøtegebyr uten tømning.

Kommunen kan fatte enkeltvedtak for å sikre at tanksystemer er tilgjengelig for tømning av slam.

Hentet fra Lovdata – [Lokal slamtømmeforskrift](#).

1. ledd

Bestemmelsen tydeliggjør at tanksystemet skal være fritt tilgjengelig hele året. Innbygging og/eller tildekking av tanksystemet medfører gebyr for oppmøte uten tømning.

2. ledd

Bestemmelsen tydeliggjør at atkomstveien skal være tilpasset slamtømmebil. Avhengig av situasjon kan det stilles særskilte vilkår til atkomstvei i utslippstillatelsen. Slamrenovatør rapporterer eventuelle problemer med veien til kommunen. Kostnader for bruk av mindre slamtømmebiler, ekstra slangeutlegg ol., må dekkes av huseier.

3. ledd

Bestemmelsen tydeliggjør at veien skal være normalt brøytet og strødd på vinterstid.

4. ledd

Bestemmelsen tydeliggjør fysiske begrensninger for en slamtømmebil med sjåfør. Avhengig av situasjon kan det stilles særskilte vilkår til plassering av tanksystem i utslippstillatelsen. Slamrenovatør rapporterer eventuelle problemer med plassering til kommunen. Kostnader for bruk av mindre slamtømmebiler, ekstra slangeutlegg ol., må dekkes av huseier.

5. ledd

Bestemmelsen tydeliggjør at huseier har et særskilt ansvar for å gi beskjed til kommunen, hvis avløpsanlegget ikke er tilgjengelig på grunn vær- og klimaforhold, og/eller andre årsaker. Beskjed til kommunen må skje i forkant av eller umiddelbart etter mottatt varsling om planlagt slamtømming, for å unngå oppmøtegebyr uten tømning.

Abonnenten kan ved forespørsel til kommunen, innvilges midlertidig utsettelse av slamtømming inntil maksimalt 3 måneder. Utsettelsen må begrunnes. Midlertidig utsettelse må ikke forveksles med unntak (enkeltvedtak) iht. § 10 Unntak fra pålagt slamtømming.

6. ledd

Kommunen kan ved gjentatte brudd på tilgjengelighet, fatte enkeltvedtak om tiltak for å sikre at tanksystemet er tilgjengelig for tømming. Dette kan være nødvendig for eldre utslippstillatelser som mangler vilkår om tilgjengelighet for slamtømming, og tilfeller der abonnenten gjentatte ganger har betalt oppmøtegebyr uten tømming, fremfor å tømme tanksystemet. Enkeltvedtak etter denne forskriften kan påklages i henhold til § 11. Klage.

I tilfeller der enkeltvedtak ikke medfører at tanksystemet blir tilgjengelig for tømming, kan kommunen tilbakekalle utslippstillatelsen i tråd med forurensningsloven § 18, og endre/fastsette vilkår om slamtømming. Dette vil være mer tungtveiende, siden utslippstillatelsen må være over 10 år. Alvorlig brudd på vilkår i utslippstillatelsen kan følges opp med pålegg med hjemmel i forurensningsloven § 7.

Til § 10 Unntak fra pålagt tømming

+ § 10 Unntak fra pålagt tømming

For å få unntak fra kravet om pålagt tømming, må vanntilførselen avstenges permanent av godkjent rørlegger, og skriftlig melding sendes kommunen.

Også i andre tilfeller hvor det vil være åpenbart urimelig å tømme, kan kommunen behandle søknader om unntak. Det kan kun gis unntak for inntil to år av gangen.

Hentet fra Lovdata – [Lokal slamtømmeforskrift](#).

1. ledd

For å få midlertidig eller varig unntak fra kravet om pålagt tømming, må huseier sende skriftlig søknad/melding til kommunen, med vedlagt dokumentasjon fra godkjent rørlegger på at vanntilførselen er avstengt.

Tilsynsgebyr for mindre avløpsanlegg gjelder uavhengig om det er innlagt vann i bygninger, så lenge det er et aktivt utslipp eller tett tank for avløpsvann. Kommunen kan i særlige tilfeller frafalle krav om tilsynsgebyr jf. § 4 annet ledd i Forskrift om gebyrer for saksbehandling og tilsyn av utslipp av avløpsvann og forurenset grunn. Det må sendes inn skriftlig søknad til kommunen.

Se nærmere informasjon om unntak fra pålagt slamtømming på [kommunens nettside her](#).

2. ledd

Kommunen kan i andre tilfeller, hvor det vil være åpenbart urimelig å tømme, gi midlertidig unntak i inntil 2 år. Terskelen for å få unntak er høy. Søknad om unntak garanterer ikke at det gis innvilgelse.

Se nærmere informasjon om unntak fra pålagt slamtømming på [kommunens nettside her](#).

Til § 11 Klage

+ § 11 Klage

Enkeltvedtak som er fattet i medhold av denne forskriften, kan påklages. Klagen skal avgjøres av kommunens ordinære klageorgan. Gebyrsatsene er vedtatt gjennom forskrift, og kan derfor ikke påklages.

Hentet fra Lovdata – [Lokal slamtømmeforskrift](#).

Dersom du har mottatt vedtak fra Ringerike kommune har du rett til å klage. Sendt klagen per epost til: postmottak@ringerike.kommune.no.

I klagen må du oppgi saksnummer fra brevet du mottok med vedtaket. Du må også oppgi vedtaksdato. Dette finner du i toppen av brevet. Klagen skal være skriftlig og må inneholde følgende informasjon om:

- hvilket vedtak du klager på
- hvorfor du klager på vedtaket
- hvilke endringer du ønsker
- eventuelle andre opplysninger som kan ha betydning når vi skal vurdere klagen
- send klagen til Ringerike kommune

Dersom du ikke ønsker å sende elektronisk klage kan du i stedet sende skriftlig klage til:

Ringerike kommune
Postboks 123 Sentrum
3502 Hønefoss

Til § 12 Bøter

+ § 12 Bøter

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av forskriften straffes med bøter etter forurensningslovens § 79, 2. ledd.

Hentet fra Lovdata – [Lokal slamtømmeforskrift](#).

Bestemmelsen tydeliggjør viktigheten med en hygienisk innsamling av avløpsvann. Kommunen kan anmelde overtredelser av lokal forskrift fastsatt etter forurensningslovens § 30, jf. § 26, som kan straffes med bøter.

Til § 13 Myndighet og ansvar

+ § 13 Myndighet og ansvar

Kommunen er forurensningsmyndighet og vedtar forskrifter, fatter enkeltvedtak, gir veiledning og fastsetter gebyrregulativ.

Firma som utfører slamtømming på vegne av kommunen har ansvar for eget teknisk utstyr til oppsamling, varsling, innsamling, transport, levering av slam og rapportering.

Når ikke annet er bestemt har kommunedirektøren myndighetsutøvelsen etter denne forskrift. Kommunedirektøren kan delegere sin myndighet internt i organisasjonen, inkludert kommunalt eller interkommunalt selskap.

Hentet fra Lovdata – [Lokal slamtømmeforskrift](#).

1. ledd

Bestemmelsen tydeliggjør kommunens myndighetsrolle etter denne forskriften, og tilhørende lovverk. Kommunen har myndighetsutøvelsen etter denne forskriften.

2. ledd

Bestemmelsen tydeliggjør slamrenovatørens ansvar, og begrensning til kun å utføre slamtømming på vegne av kommunen. Slamrenovatør utfører og rapporterer, og har ingen myndighetsutøvelse etter forskriften.

3. ledd

Bestemmelsen tydeliggjør hvordan myndighetsutøvelsen etter denne forskriften er delegert, og begrensningen som ligger i videre delegering i medhold av lov. Myndighetsutøvelsen kan ikke delegeres ut av kommunen til private selskap.

Endringslogg - kommentarer til slamtømmeforskrift

Kommentarer oppdateres etter behov. Endringslogg viser bestemmelser, dato og beskrivelse av endringer.

Bestemmelse (§)	Dato	Beskrivelse av endring
§§ 1-13	01.04.2024	Publisert første gang.